

การพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นความร่วมมือระหว่าง
ห้องสมุดวิทยาลัยและชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

The Development of Library to Enhance Learning Process on Local Wisdom
Cooperation Between College Library and Mueang Kao Subdistrict, Mueang
District, Sukhothai Province

พิมพ์พรลภัส ลักษณะวิเชียร*

Pimpornlapas Laksanawichian

Received : October 18, 2021

Revised : January 31, 2022

Accepted : May 12, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ห้องสมุดสู่การพัฒนา ระยะที่ 2 เวทีภูมิปัญญาท้องถิ่น “คนดีศรีสุโขทัย” และระยะที่ 3 ร่วมจิตสร้างสรรค์การเรียนรู้ เป็นเวลา 12 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2563 ถึงเดือนเมษายน 2564 ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย คณะกรรมการห้องสมุด คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย นักเรียน นักศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า และครู กศน.ตำบล จำนวน 610 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ แบบสังเกตและแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การสอบถามและการพูดคุยสนทนากลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบข้อมูลโดยกระทำควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลภาคสนาม จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงตีความ และสร้างข้อสรุป ผลการศึกษาพบว่า 1) ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2544 ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยด้วยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยและชุมชน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดและรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ได้ผ่านการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว ในระดับดีเยี่ยม (เหรียญทอง)

*ครูประจำภาคศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Teacher of the Department of General Education Sukhothai College of Dramatic Arts,

Bunditpatanasila Institute e-mail: on.nooson26@gmail.com

ประจำปี 2563 นำข้อมูลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นระบบสู่เป้าหมาย เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมถึงการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและ 2) การพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นความภาคภูมิใจที่ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีห้องสมุดเป็นฝ่ายประสานงานบริหารจัดการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นถ่ายทอดข้อมูลสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อถึงความสำคัญที่ทรงคุณค่าของท้องถิ่นให้กับนักเรียน นักศึกษาและผู้ใช้บริการ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้ออาทร ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนรักชุมชนสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ก่อให้เกิดการศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยั่งยืนบนฐานสังคมแห่งการเรียนรู้

คำสำคัญ : การพัฒนาห้องสมุด / ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ABSTRACT

This is participatory action research which aims to study the condition and problems of the library of Sukhothai College of Dramatic Arts and the development of the college library to promote the learning process of local wisdom by cooperation between the college library and the community, Mueang Kao Sub-district, Mueang District, Sukhothai Province. The research methodology was divided into 3 phases: Phase 1-Library for Development, Phase 2-Local Knowledge Stage. "Good People Sri Sukhothai" and Phase 3-Joining the mind to create learning for 12 months from May 2020 to April 2021. The tools used for data collection were an informal interview, observation form, and questionnaire. The data was obtained from interviews, observations, questionnaires, and group discussions by using a content analysis method, verifying data in parallel with field data collection. Then the analyzed data was classified and categorized linking Interpreted until it was concluded. The results showed that 1) The library of Sukhothai College of Dramatic Arts, Mueang District, Sukhothai Province was developed to the Library of Higher Education Institutions B.E. 2544 according to the announcement of the Ministry of Universities with the cooperation between the college and the community. All parties participated in the study of the problem and went to study the model library for good work and service. Office of Academic Resources and Information Technology, Phibunsongkhram Rajabhat University, Plai Chumphon Sub-district, Mueang District, Phitsanulok Province had passed the Green Library Assessment at an excellent level (Gold Medal) in 2020. The information was received and applied to sustainable and systematic development towards the goal. It is a modern learning center that meets the needs of service users, including organizing various types of activities with the cooperation of the community ;

2) Library development is to promote the learning process of local wisdom and it is a pride for the community where is involved in providing education to promote local wisdom. The library is the coordinating department for local administration to participate in bringing local wisdom to convey information about geographical indications and local wisdom. The importance of local value is presented to students and service users resulting in a caring learning process, realizing the importance of local communities. This creates awareness among students to love the community, build solidarity among the group which leads to sustainable learning about local wisdom based on a learning society.

Keywords : Library Development / Local Wisdom / Library Cooperation

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การศึกษา (Education) เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติและสังคม ความสำคัญของการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าที่ทุกฝ่ายต่างตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งยอมรับในระบบของการจัดการศึกษาตลอดมาว่าจะนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตและสังคมโดยรวมได้ในที่สุด ดังนั้น ระบบของการศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างคนเพื่อการพัฒนาสังคมและพัฒนาชาติให้เกิดความเข้มแข็ง ภายใต้บริบทใหม่แห่งกระแสโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในปัจจุบันเรียกกันว่า สังคมแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) นั้น ภายใต้กระแสกดดันแห่งสังคมในยุคนี้ได้ส่งผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การยกเครื่องทางปัญญาของชาติและจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ส่งผลต่อการผลักดันให้เกิดเป็นกฎหมายของประชาชนเป็นสำคัญคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีนัยสำคัญส่งผลต่อการผลักดันให้เกิดเป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (Office of the National Education Commission, 2002, p.33) ซึ่งมีตัวแปรหลากหลายประการ การเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนโดยเน้นในเนื้อหาสาระทางการศึกษากระบวนการเรียนรู้ในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง และในมาตรา 57 บัญญัติไว้ว่า ให้องค์กรทางการศึกษาระดับกรมทบทุกระดับทุกระดับบุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และ ยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย คือรากฐานของชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทยเป็นแกนหลักในการพัฒนาอย่างยั่งยืน สถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีนโยบายในประเด็นด้านศิลปะและวัฒนธรรม ระบุว่าต้องอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริม ภูมิปัญญาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันงดงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องรวบรวมภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภูมิปัญญาที่อยู่ในตัวคน จะสูญหายไปพร้อมกับ การจากไปของบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้สืบทอดภูมิปัญญา ควรตระหนักในการกิจรวบรวม จัดเก็บ อนุรักษ์ให้คงไว้ซึ่งภูมิปัญญา

ให้เป็นหลักฐานและบูรณาการให้เหมาะสมกับยุคสมัยอย่างมีคุณค่าสอดคล้องกับกระแสการปฏิรูปการอุดมศึกษา โลกที่เน้นให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือที่เรียกว่า “กระแสท้องถิ่นวิถี” (Wittawuttisak, 2003, p.105) จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเต็มศักยภาพ ดังนั้นการสอนโดยการที่ครูเป็นผู้ให้และผู้เรียนเป็นผู้รับจากเดิมนั้นย่อมไม่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้สามารถแสวงหาข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและใช้ข้อมูลในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ลักษณะสำคัญของผู้เรียนที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ คือการเป็นผู้มีความกระตือรือร้นใส่ใจเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครู อาจารย์ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากการเป็นผู้บอกความรู้ฝ่ายเดียว มาเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงการแนะนำแหล่งข้อมูลและการใช้แหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่างๆ ที่นักศึกษาและบุคลากรสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา สามารถเลือกหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างหลากหลายตามความสนใจและความต้องการของตนเอง และเนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และวิชาการต่างๆ เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา ห้องสมุดจึงมีหน้าที่ช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาและบุคลากรเป็นผู้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ (Mallika Thong-Em, 2016, p.1) นอกจากนั้นทุกคนต้องมีทักษะในการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญและได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นแหล่งวิทยาการในการเพิ่มและส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Jogi, Karu & Krabi, 2015, pp.61-77 ; Muller., et al., 2015, pp.530-550) การตระหนักว่าคนต้องเรียนรู้เพื่อให้อยู่ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 (Bunditpatanasilpa Institute, 2019) ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมและสร้างความตระหนัก ในการที่จะร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง ในปีพุทธศักราช 2563 นับเป็นโอกาสมหามงคลที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเฉลิมพระชนมายุ 65 พรรษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ ในการที่ทรงมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาของชาติมาอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ดังนั้นในวโรกาสมหามงคลนี้ข้าราชการและลูกจ้างวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยทุกคน จึงน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมร่วมใจกันเฉลิมพระเกียรติมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนทุกระดับให้ประสบความสำเร็จ เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีบทบาทเป็นผู้สืบสานจรดงความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมของชาติสืบไปโดยคำนึงถึงบทบาทของสถาบันในฐานะที่เป็นสถาบัน การศึกษาในสังกัดกระทรวง

วัฒนธรรม มีหน้าที่จัดการศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่วัตถุประสงค์พื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ศิลปกรรม ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทำนุบำรุงเผยแพร่วัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติและศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติคือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว แต่การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวจนเกิดเป็นนิสัยประจำตนได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้าง คนไทย 4.0 ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 (Office of the National Economic and Social Development Board, 2018) โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายและใจ สติปัญญาที่แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมืองต่อไปได้

ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน และยังเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งด้านการผลิตบัณฑิต ส่งเสริมการวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการด้านวิชาการแก่คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และชุมชนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการห้องสมุดอย่างมีระบบ ซึ่งต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำและการวางแผนอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งเพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคมทุกยุคทุกสมัย การบริหารห้องสมุดจึงเป็นการบริหารแหล่งเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การบริหารแหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ มีหลักการที่สำคัญ ว่ามีสื่อการเรียนรู้ และทรัพยากรสารสนเทศทันสมัยเพียงพอ มีการจัดระบบเป็นหมวดหมู่ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Wiphawin, 2007, p.121) จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลักในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการแก่สถาบันอุดมศึกษาทุกระบบการศึกษาและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (Ministry of Universities, 2001, p.2) ห้องสมุดในฐานะเป็น “แหล่งการเรียนรู้” และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมของชาติ จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จารึกประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น และจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมโดยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนั้นห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย จึงมีหน้าที่ในการจัดหา จัดเก็บ รวบรวม เผยแพร่และให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อให้อนุชน รุ่นหลังได้ศึกษา และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมและถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถแยกออกจากท้องถิ่น เพราะการศึกษาต้องนำเอาประเด็นสำคัญ ๆ ของท้องถิ่นนั้นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญา

และวัฒนธรรมของท้องถิ่น สามารถทำให้ผู้เรียนจบการศึกษาออกไปมีความรับผิดชอบและสามารถสร้างสรรค์สังคมได้ จึงมีความจำเป็นต้องคืนภูมิปัญญาท้องถิ่นกลับสู่การศึกษาของชาติ โดยห้องสมุดเป็นผู้ประสานสนองต่อการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐ เพราะห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจด้วยการค้นคว้าแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปสู่การคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ต่อมาทางวิทยาลัยได้รับงบประมาณจัดสรร ในการจัดซื้อหนังสือห้องสมุดทุกปีตามนโยบายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงทำให้มีหนังสือเพิ่มมากขึ้น และประชาชนในเขตบริการมีการพัฒนาตนในการศึกษาหาความรู้ทั้งทางอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเปิดบริการมาตั้งแต่พุทธศักราช 2521 จากเดิมจัดหนังสือตามมุมห้องให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ในยามว่าง จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย รวมถึงรูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
2. เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
3. ความพึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยต่อการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยมีผลต่อการประเมินห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
2. รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน มีอิทธิพลกับการตระหนักถึงคุณค่าและความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ความพึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยมีผลต่อการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บข้อมูลในวิทยาลัยและชุมชนในปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่

เดือนพฤษภาคม 2563 ถึงเดือนเมษายน 2564 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการจัดห้องสมุดวิทยาลัยและชุมชน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกกรณีศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การตรวจสอบความถูกต้อง

การศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดและพัฒนาการของห้องสมุด วัตถุประสงค์ของการจัดห้องสมุดมหาวิทยาลัย มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าวิจัยและการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลแล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดและประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า

การเลือกกรณีศึกษาและผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในหัวข้อการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชนตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โดยคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยได้เลือกไปศึกษาดูงานการบริหารงานของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผ่านการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียวในระดับดีเยี่ยม (เหรียญทอง) ประจำปี 2563 โดยมีนโยบายการพัฒนาห้องสมุดให้เป็น Green Library ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย Green University ของมหาวิทยาลัย (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2563)

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. คณะกรรมการห้องสมุด จำนวน 17 คน
2. คณาจารย์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 48 คน
3. คณะกรรมการประจำวิทยาลัย จำนวน 14 คน
4. นักเรียน นักศึกษา ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 200 คน
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่น แกนนากลุ่มสตรี แกนนากลุ่มเยาวชน แกนนากลุ่มผู้สูงอายุ สมาชิก

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า จำนวน 30 คน

6. ครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ตำบลเมืองเก่า จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและใช้บริการห้องสมุด เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การตรวจสอบเอกสาร แบบการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน แบบสอบถามความพึงพอใจและแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมการดำเนินงานและสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ห้องสมุดสู่การพัฒนา ดำเนินการดังนี้

1. จัดเวทีประชุมทำความเข้าใจ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาการวิจัย โดยมีผู้นำชุมชน คณะครู นักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารงานห้องสมุด ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน ผู้ปกครอง ประชาชนที่สนใจ ร่วมรับฟังเสนอแนวคิด แนวปฏิบัติร่วมกันวางแผนในการสร้างและพัฒนาห้องสมุด สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. หาความรู้เพิ่มเติม โดยการพาตัวแทนคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยไปศึกษาดูงานจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

3. ศึกษาหาความรู้เรื่องห้องสมุดคุณภาพจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยและแกนนำของกลุ่มที่คัดเลือกจากเวทีและหาเพิ่มเติมร่วมกันคิดออกแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด จากประชาชนในชุมชนเขตบริการวิทยาลัย หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านเพชรไผ่ หมู่ที่ 2 บ้านนา หมู่ที่ 3 บ้านเมืองเก่า หมู่ที่ 4 บ้านวังตะคร้อ หมู่ที่ 5 บ้านปากคลอง หมู่ที่ 6 บ้านมนต์ศรี หมู่ที่ 7 บ้านวังวน หมู่ที่ 8 บ้านเซตุน หมู่ที่ 9 บ้านราวตันเกลือ หมู่ที่ 10 บ้านศรีชุม และหมู่ที่ 11 บ้านแสนตอ ด้านข้อมูลทั่วไป วิถีชีวิต ความเป็นอยู่สังคม กลุ่มอาชีพในชุมชน กลุ่มอื่นในชุมชน และสภาพแวดล้อมปัญหาของวิทยาลัย โดยศึกษาจากกรอบแนวคิด การวิจัย เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบสัมภาษณ์ และนำไปทดลองกับพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อทราบว่าการตอบจะตรงตามต้องการหรือไม่ เป็นคำถามที่เหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมก็ปรับปรุงแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อความถูกต้องแม่นยำ น่าเชื่อถือ

5. ผู้วิจัยร่วมเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัย ดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งในชุมชนและวิทยาลัย พร้อมทั้งการสังเกต จดบันทึก หลังการสัมภาษณ์ การสังเกต ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลถ้าสามารถจดบันทึกได้ แต่ไม่สามารถจดบันทึกได้ก็จะกลับไปทำการถอดเทปที่บันทึกไว้คำต่อคำ เพื่อให้ได้ข้อมูลละเอียดและเป็นจริงถูกต้องที่สุด

6. ผู้วิจัย และคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สรุปประเด็นต่างๆ เพื่อหารูปแบบกระบวนการเรียนรู้แล้วนำมาเชื่อมโยงส่วนที่เกี่ยวข้องให้ได้ทราบถึงสภาพความต้องการของ

ชุมชนและวิทยาลัย วางแผนการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน

7. ผู้วิจัย และคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยร่วมกันพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดตามแผนงาน โครงการความต้องการของชุมชนและวิทยาลัย และนำความรู้จากการศึกษาดูงานสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของห้องสมุด วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ระยะที่ 2 เวทีภูมิปัญญาท้องถิ่น “คนดีศรีสุโขทัย” โดยจัดเวทีกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

1. จัดเวทีกระบวนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแผนงาน กำหนดตารางกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้และผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกวันพุธ/ศุกร์ โดยใช้สถานที่คือ ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

2. ดำเนินงานกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแผนปฏิบัติการ พร้อมวิเคราะห์พฤติกรรมทั้งของนักเรียน นักศึกษาและประชาชน จากการสังเกต พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ และสอบถามประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. จัดเวทีประชุมเพื่อประเมินผล ตรวจสอบ หาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดของการวิจัย จนได้ข้อสรุปการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวบรวมข้อมูลที่ได้นำมาจัดหมวดหมู่เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ระยะที่ 3 ร่วมจิตสร้างสรรค์การเรียนรู้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลและประเด็นต่างๆ ในการจัดห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตั้งแต่เริ่มต้นการดำเนินงานจนได้ผลการวิจัย สรุปทำรายงานวิจัย

2. จัดนิทรรศการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวิจัยให้ชุมชนในและนอกเขตบริการ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่เอกสารภูมิปัญญาท้องถิ่น “คนดีศรีสุโขทัย”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงได้มีการเก็บข้อมูลหลายวิธี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ถึงผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงานกับชุมชนในเขตบริการของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา ที่จะเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธี สัมภาษณ์คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนในเขตบริการอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

ใช้แนวทางการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยได้จัดทำขึ้นโดยยึดกรอบแนวคิดการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นหลัก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตีความตามเนื้อหา (Content Analysis) อาศัยแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาศัยวิธีการตรวจสอบจากกลุ่มร่วมกันสรุป วิเคราะห์ ประเมินผลร่วมกันและนำเสนอ เป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการดำเนินงานการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาลัย นามาศิลปสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ดังนี้

1) สภาพและความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยนามาศิลปสุโขทัย พบว่าผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) คณาจารย์ 48 คน กรรมการประจำวิทยาลัย 14 คน คณะกรรมการห้องสมุด จำนวน 17 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูลหาจุดแข็ง จุดอ่อนของชุมชนและวิทยาลัยได้สร้างความตระหนักถึงสภาพปัญหาห้องสมุดวิทยาลัยนามาศิลปสุโขทัย ที่ยังไม่ได้มาตรฐานเพราะสถานที่คับแคบ การให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษาไม่สะดวก หนังสือเก่า หนังสือไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ไม่มีสถานที่จัดกิจกรรมของห้องสมุด และไม่สามารถบริการชุมชนได้ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยเสนอให้พาคณะกรรมการไปศึกษาดูงานห้องสมุดต้นแบบ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำบลพลายชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

หลังจากคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยนามาศิลปสุโขทัยได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนโครงการและสร้างจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของวิทยาลัยเป็นของชุมชน ทำเพื่อลูกหลานซึ่งเป็นอนาคตของชาวตำบลเมืองเก่า ผู้นำชุมชนประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำองค์กรท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า ทุกฝ่ายมีความภาคภูมิใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งห้องสมุดวิทยาลัยได้รับการประเมินมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามคำสั่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

การประเมินคุณภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามี 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ/วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงาน (มี)
2. โครงสร้างและการบริหาร (มี)
3. งบประมาณและการเงิน (มีไม่เพียงพอ)
4. บุคลากรห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (มี 1 คน)
5. อาคาร สถานที่ และครุภัณฑ์ (ไม่เป็นอาคารเอกเทศ)
6. ทรัพยากรสารสนเทศ (มีไม่ครบ)
7. การบริการ (มีไม่ครบ)

8. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (มี)
9. การประเมินคุณภาพห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (มี)
10. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน (มี)

จากผลการประเมินร่วมกันของคณะกรรมการห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2544 ได้รับการพัฒนาจึงเป็นที่ยอมรับของวิทยาลัยและชุมชน และนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐานห้องสมุดวิทยาลัยต่อไป

2) รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย พบว่าหลังจากการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยให้เป็นห้องสมุดมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2544 ของทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการห้องสมุดจึงมีมติเห็นชอบร่วมกันได้ข้อสรุปเป็นมาตรฐานในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของวิทยาลัยชุมชน คือจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยห้องสมุดเป็นฝ่ายประสานงานในการดำเนินงานเวทีภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการสืบสาน ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาวัฒนธรรมให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและชุมชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลเมืองเก่าให้แพร่หลายเป็นที่รู้จักกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยกำหนดปฏิทินการดำเนินงานเวทีภูมิปัญญาท้องถิ่น “คนดีศรีสุโขทัย” เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึง กุมภาพันธ์ 2564 จากการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง

3) ความพึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยต่อการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าด้านความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการห้องสมุด กลุ่มประชาชนในเขตบริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด ทุกคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรัก ความอบอุ่น ความสามัคคี ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความภูมิใจ เกิดการเรียนรู้จากกันและกัน ทำงานที่ร่วมกันปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ทั้งในการพัฒนาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น ทุกคนต้องการให้ดำเนินการร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนใจเพื่อขยายเครือข่ายต่อไป สรุปได้ว่ารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แกนนำแต่ละกลุ่มจัดให้นักเรียน นักศึกษา ทำให้นักเรียน นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ทำให้การศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย มีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างปรากฏชัด ส่งผลให้มีความสมานสามัคคีในหมู่คณะ และสำนึกรักบ้านเกิดในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ มีข้อค้นพบที่สามารถสรุป ได้ดังนี้

1) ด้านสภาพชุมชนและวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

พบว่า ชุมชนมีทรัพยากรด้านต่างๆ เข้าหนุนเสริมการจัดห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีบุคลากร ผู้นำชุมชน มีองค์กรและกลุ่มต่างๆ ภายในชุมชน และประชาชนร่วมใจในการสร้างเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการศึกษาให้นักเรียน นักศึกษา ทั้งด้านวิชาการและเป็นแบบอย่าง ด้านการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ สอดคล้องกับโครงการอ่านเทิดพระเกียรติ ส่วนสภาพวิทยาลัย พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย มีบุคลากรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด การจัดการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายสำหรับวิทยาลัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหารวิทยาลัย คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่วนชุมชนได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มต่างๆ รวมถึงองค์กร หน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกชุมชน จนเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนโครงการและสร้างจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของวิทยาลัยเป็นของชุมชน ทำเพื่อลูกหลานซึ่งเป็นอนาคตของชาวตำบลเมืองเก่า

และ จุดแข็ง จุดอ่อนของชุมชนกับวิทยาลัย พบว่าวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยปัจจุบันมีผู้บริหารวิทยาลัยที่มีวิสัยทัศน์ สามารถประสานความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ได้ดีในการส่งเสริมการจัดการศึกษาจนได้รับรางวัลโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทำคุณประโยชน์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้บริหาร คณาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนสามารถจัดการเรียนการสอนจนได้รับรางวัลครูดีเด่นระดับจังหวัด

ชุมชนในเขตบริการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เป็นชุมชนที่ได้รับรางวัลหมู่บ้านดีเด่นด้านความสามัคคี ปีพุทธศักราช 2561 โครงการเกษตรอินทรีย์สุโขทัย ปัญหาที่พบในเขตบริการคือ ประชาชนส่วนใหญ่ฐานะยากจน มีอาชีพทำการเกษตร ขาดแรงงานต่างถิ่น ทั้งบุตรหลานไว้ในความดูแลของคนชรา ญาติพี่น้องสร้างปัญหาครอบครัว สังคมเด็กขาดความอบอุ่น ส่วนปัญหาของวิทยาลัยที่พบคือ ด้านการเรียนรู้เนื่องจากขาดงบประมาณ ขาดบุคลากรเฉพาะด้านส่งผลต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งเสริมไม่เต็มศักยภาพสอดคล้องกับการค้นหาและกำหนดปัญหาวิทยาลัยมีความต้องการด้านการจัดห้องสมุดวิทยาลัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนโครงการส่งเสริมต่อไป

2) ด้านรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุดวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย พบว่าหลังจากทุกฝ่ายร่วมคิดวิเคราะห์สภาพและศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคของชุมชนและวิทยาลัย คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการห้องสมุดได้ร่วมกันค้นหารูปแบบการบริหารจัดการห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยและชุมชนตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จนได้แนวทางใหม่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เสริมในภูมิปัญญาท้องถิ่น และทุกกลุ่มได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพ ศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรค โดยปฏิบัติสับเปลี่ยนกันจัดกระบวนการเรียนรู้ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ตามแผนปฏิบัติการ คณาจารย์จะเป็นผู้เขียนแผนการเรียนรู้ มีการตรวจสอบแผนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

มีการยืดหยุ่น ให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ รวมทั้งวิทยากรแกนนำ โดยมีการทดลองปฏิบัติจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเวลา 3 เดือน และสรุปผลการพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และชุมชนในเขตบริการ

3) ความพึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยต่อการพัฒนาห้องสมุดเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียน นักศึกษาได้ทดสอบความรู้ก่อนและหลังการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินผลขณะดำเนินการและหลังดำเนินการด้านความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการห้องสมุด กลุ่มประชาชนในเขตบริการ พบว่าคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการห้องสมุด แกนนำทุกกลุ่ม นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด ทุกคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรัก ความอบอุ่น ความสามัคคี ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความภูมิใจ เกิดการเรียนรู้จากกันและกัน ทำงานที่ร่วมกันปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ทั้งในการพัฒนาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น ทุกคนต้องการให้ดำเนินการร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนใจเพื่อขยายเครือข่ายต่อไป สรุปได้ว่ารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แกนนำแต่ละกลุ่มจัดให้นักเรียน นักศึกษา ทำให้นักเรียน นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้มีการจัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานเพื่อเป็นการขยายเครือข่าย การจัดห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่โรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย ต่างกลุ่มเครือข่ายชุมชนอื่น เป็นการสร้างความภูมิใจให้แก่นักเรียน นักศึกษา ทุกคนทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมเป็นอย่างมากเกิดความต่อเนื่องเป็นพลวัตที่ยั่งยืน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องตามแนวการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้พัฒนาแนวการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติไว้ ในมาตราที่ 22 (Office of the National Education Commission, 2002, p.13) ที่ว่า“หลักการจัดการศึกษาต้องยึดว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” ซึ่งให้ความสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ได้เรียนจากประสบการณ์จริง มีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำไปประยุกต์ในการดำรงชีวิตได้

ผู้มีบทบาทสำคัญคือ ผู้สอน ซึ่งต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ท้าทาย ให้กำลังใจ ช่วยแก้ปัญหาและชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่ง Suthirat (2018, p.23) ระบุว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญประกอบด้วยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปฏิบัติจากสถานการณ์จริงที่หลากหลาย ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนได้ฝึกประเมินปรับปรุงพัฒนาการของตนเองอย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างสมดุล ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาโดยประสานความร่วมมือกับ

ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning) เรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long education) นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุด ก็มีความจำเป็นต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย

ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เป็นแหล่งกลางรวบรวมสรรพวิทยาการทั้งหลายที่สมาชิกในสถาบันการศึกษา อันได้แก่ คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน และบรรณารักษ์ใช้เป็นแหล่งปลูกฝัง ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษา ห้องสมุดสถาบันระดับอุดมศึกษาจึงควรถูกจัดตั้งขึ้นมาให้มีหน้าที่เสริมสร้างความรู้ความสามารถของนักเรียน นักศึกษาด้วยการจัดหาทรัพยากรความรู้ ทุกรูปแบบมารวมไว้และส่งเสริมการใช้วัสดุความรู้เหล่านั้น โดยการจัดให้มีบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ให้เข้าถึงทรัพยากรความรู้ และจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ให้ผู้รู้จักค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างถูกวิธี โดยให้มีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ คือ มีสถานที่ ทรัพยากรความรู้ บุคลากร เงิน งบประมาณสนับสนุน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่วิทยาลัย นักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และชุมชน ในการเสริมสร้างความรู้อย่างจริงจังและสมบูรณ์

ดังนั้น ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องประสานสัมพันธ์กับสังคมรอบด้าน โดยเฉพาะสังคมท้องถิ่นที่วิทยาลัย/มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ นำเอาภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและชุมชนให้มากที่สุด จึงจะเกิดองค์ความรู้ที่พัฒนาและยั่งยืนสืบไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา ควรสร้างโอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในรายวิชาการศึกษาทั่วไป หรือสร้างเนื้อหาที่สอดแทรกเข้าไปในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักชุมชนท้องถิ่นที่อาศัย ตลอดจนสร้างโอกาสให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยถ้านักศึกษาสนใจสามารถศึกษาเรียนรู้อย่างจริงจังเพื่อนำมาใช้ประกอบอาชีพต่อยอดได้ในอนาคตต่อไปได้
2. วิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่สมัครใจมีส่วนร่วม ยิ่งมากเท่าไรก็จะส่งผลดีต่อการส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความหลากหลาย ยั่งยืน ต่อเนื่อง และสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นได้อีกด้วย
3. องค์กรรัฐและเอกชนควรสนับสนุนให้ทุกกลุ่มสามารถดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ด้วยตนเองโดยใช้แกนนำจากกลุ่มในแต่ละหมู่บ้านเป็นแกนนำร่วมกับบรรณารักษ์ห้องสมุด เพื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป
4. โรงเรียน และวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยต่างๆ ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา โดยหารูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

5. ทุกหน่วยงานควรมีนโยบายในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้คุ้มค่า
6. องค์กรรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมตามความคิด ความสนใจ สภาพการณ์เพื่อให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อเนื่อง ยั่งยืน และสามารถเชื่อมโยงขยายเครือข่ายได้
7. โรงเรียน วิทยาลัย/มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมสร้างสรรค์และแก้ปัญหาด้วยการนำหลักการมีส่วนร่วมมาดำเนินการในเชิงระบบ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล เพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาโดยความร่วมมือของชุมชนในเขตบริการ
2. การพัฒนาห้องสมุดรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงโดยความร่วมมือของภูมิปัญญาท้องถิ่น

References

- Bunditpatanasilpa Institute. (2020). **Bunditpatanasilpa Institute Order No. 367/2563 Subject: Assessment Quality of Internal Education for the Academic Year 2019.** Dated 19 June 2020. Bangkok : Bunditpatanasilpa Institute. [In Thai]
- Suthirat, C. (2018). **80 Innovations in Learning Management That Focuses on Learners.** (8 th ed.). Nonthaburi : P Balance Design and Printing. [In Thai]
- Jogi, L., Karu, K. & Krabi, K. (2015). Rethinking Teaching and Teaching Practice at University in a Lifelong Learning Context. **International Review of Education/International Zeitschrift fur Erziehungswissenschaft**, 61(1), 61-77.
- Thong-Em, M. (2016). **Guidelines for the Development of Desirable Library of Kamphaeng Phet Rajabhat Mae Sot University.** Kamphaeng Phet : Kamphaeng Phet Rajabhat University. [In Thai]
- Ministry of Universities. (2001) **Announcement of the Ministry of Universities Re : Library Standards of Higher Education Institutions 2001.** Bangkok : Teachers Council of Thailand Publisher. [In Thai]
- Muller, R., Remdisch, S., Kohler, K., Marr, L., Repo, S. & Yndigegn, C. (2015). Easing Access for Lifelong Learners: A Comparison of European Models for University Lifelong Learning. **International Journal of Lifelong Education**, 34(5), 530-550.
- Wiphawin, N. (2007). **Modern Library Administration.** (2 nd ed.). Bangkok : SR Printing Mass Products. [In Thai]

- Wittawuttisak, N. (2003). **Social Landscape: Integration to Increase and Respond to the Needs of the Community Towards the Land in the Documents for the Seminar on Local Information and Educational Development Date 24-25 July 2003.** Mahasarakham : Mahasarakham University. [In Thai]
- Office of the National Education Commission. (2002). **National Education Act, B.E. 1999 and Amended (No. 2), B.E. 2545.** Bangkok : Office of the Education Commission, National Office of the Prime Minister. [In Thai]
- Office of Academic Resources and Information Technology, Phibunsongkhram Rajabhat University. (2020). **Office of Academic Resources and Information Technology Phibunsongkhram Rajabhat University.** [Online]. Available : <https://library.psu.ac.th/web/> [2020, June 18] [In Thai]
- Office of the Secretary of the National Strategy Board, Office of the National Economic and Social Development Board. (2018). **National Strategy 2018-2047 (Abridged Version).** Bangkok : Office of the National Economic and Social Development Board. [In Thai]
- Sukhothai College of Dramatic Arts. (2019). **Development Plan of Sukhothai College of Dramatic Arts 2017-2021 (Fiscal Year 2021).** Sukhothai : Sukhothai College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute, Ministry of Culture. [In Thai]